

<https://doi.org/10.37919/0201-419X-2020.93.6>

УДК 811.161.2

ЛІНГВОКУЛЬТУРЕМА «ПІСНЯ» В ПОЕТИЧНОМУ ДИСКУРСІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

ГОЛІКОВА

Наталія Сергіївна,

доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри української мови Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара; просп. Гагаріна, м. Дніпро, 7249010; E-mail: nataliaholikova62@gmail.com ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4157-1275>

Nataliia

HOLIKOVA,

Doctor of Philology, Prof., Oles Honchar Dniprovsk National University; 72 Gagarin Ave., Dnipro 49010, Ukraine; E-mail: nataliaholikova62@gmail.com

У статті досліджено функціонально-стилістичні особливості лінгвокультури «пісня» в ідіолекті Лесі Українки. Простежено семантичну структуру ключового слова в мові різножанрових художніх творів мисткині, обґрунтовано специфіку його символічних значень. Визначено лексико-тематичні лінії з лінгводомінантою «пісня», що забезпечують змістову зв'язність поезій у вертикальному контексті мовотворчості Лесі Українки. Структуровано й описано семантико-асоціативне поле, осередком якого є лексема «пісня» та дериваційно споріднені з нею слововживання. Лінгвокультурему «пісня» проаналізовано як один із найважливіших текстоцентричних компонентів лінгвокогнітивного простору авторської поезії та драматургії, що відбиває основні принципи організації національно-культурного універсуму загалом і його пісенно-музичної сфери зокрема.

Ключові слова: *пісня, ключове слово, стилістема, лінгвокультурема, семантична структура слова.*

*Нехай же тепер тумані непрозорі
Вкривають і небо, і серце моє, –
В піснях наших завжди сяятимуть зорі,
Вони там лишили проміння своє.*

Леся Українка

Творча спадщина Лесі Українки – це виняткове поетичне мистецтво, що вже понад століття живить душі кількох поколінь

українців, спраглих до рідної мови й культури, захоплює багатьох дослідників, занурених у філософські глибини індивідуально-авторського слова. Упродовж ХХ – початку ХХІ ст. феноменальний мовосвіт письменниці по-своєму розшифровують представники різних наукових галузей україністики, спираючись на власні методики та прийоми аналізу художнього тексту. Попри те, що мовознавці зусібіч студіюють специфічні ознаки ідіолекту Лесі Українки; літературознавці і фольклористи докладно описують образно-чуттєвий простір її різножанрової поезії; служителі сценічного мистецтва й театрознавці досі розкодовують складну ідейно-суспільну сутність драматургійних творів мисткині, надто насичених ілюзіями, аналогіями, натяками, алегоріями тощо; а музикознавців цікавлять таїни мелодійних ритмів ліричних віршів поетеси, покладених на музику, – усіх цих дослідників притягує силове поле авторської майстерності, у центрі якого вони спільними зусиллями актуалізують одну з найвиразніших рис мовомислення Лесі Українки – його *поетичну пісенність*.

Особливу – пісенно-гармонійну – ритмомелодіку поетики Лесі Українки тонко відчують інші митці, передусім письменники, композитори, музиканти. На їхню думку, лірика поетеси має поліфонійно-музичну природу, її словесна архітектоніка нерідко відбиває багатоголосся прадавньої української пісні. Євгенія Кононенко, зокрема, вважає, що в усній народній творчості та в художній літературі «співочу душу України» втілюють три непересічні постаті – Маруся Чурай, Леся Українка, Ліна Костенко [Кононенко 1999: 234]. Саме так відповідає на своє запитання: «А які жінки увійшли до українського культурного іконостасу?» [там само], відома сучасна письменниця й перекладачка, акцентуючи увагу на жіночій мовно-пісенній творчості та на її надзвичайній ролі в українському культурному всесвіті.

Цілком природно, що до основних репрезентантів категорії поетичної пісенності в мові творів Лесі Українки належить слово *пісня*. Домінуючи в багатьох поезіях, воно насправді набуває статусу *ключового слова* – тієї «центральної точки», навколо якої семантично й смислово організовані численні ліричні тексти, що філігранно віддзеркалюють найкращі зразки

української мовно-пісенної культури. Системне вивчення функціонально-семантичних варіантів лінгводомінанти *пісня* та інших виражально-зображальних засобів, які оприявлюють поняття «поетична пісенність» в індивідуально-мовній картині світу (ІМКС) поетеси, є важливим завданням для інтегративної стилістики, орієнтованої на новітні тенденції розвитку лінгвоукраїністики. Утім, комплексне студіювання функціонально-стилістичних особливостей досліджуваного ключового слова в ідіолекті Лесі Українки передбачає залучення низки наукових методів, розроблених у межах лексичної семантики, лінгвостилістики та лінгвокультурології. Розпізнання текстово-рольових виявів аналізованого об'єкта дає змогу простежити ті чи ті трансформації його внутрішньої форми, з'ясувати стилістичні та контекстуально зумовлені нашарування в семантиці конкретних слововживань, пояснити філософську сутність маркованої лінгвоодиниці у зв'язку з етномовними й лінгвокультурними знаками пісенно-музичного універсуму. Осмислюючи релевантні ознаки слова *пісня*, доходимо висновку, що в поетичному дискурсі Лесі Українки його семантико-сислово еволюцію можна представити так: *лексема* → *стилістема* → *лінгвокультурема*.

У загальномовній практиці слово *пісня* закріпилося як полісемант, що має кілька лексичних значень, зафіксованих у тлумачних словниках. Натомість лексикологічний аналіз відповідних слововживань у поетичних текстах Лесі Українки засвідчує, що в мовотворчості мисткині істотно розширено семантичну структуру лексеми *пісня*. Подекуди вона функціонує в основному узуальному значенні – «словесно-музичний твір, призначений для співу» (СУМ VI: 544), наприклад: *Вітер сумно зітхав у саду. / Ти співав, я мовчазна сиділа, / Пісня в серці у мене бриніла; / Вітер сумно зітхав у саду...* (Мелодії (1): 85); *І зостались мені лиш **пісні** та думки... / Ті **пісні** наші бранці зложили, / Прислухаючись, як край Євфрату-ріки / Вавілонські верби шуміли* (Єврейська мелодія: 111–112); *В тій **пісні** згадала і славу / Величну свою, красний світ, / Лукавих людей, і кохання, / І зраду, печаль своїх літ...* (Сафо: 47) тощо.

Друге словниково-номінативне значення лексеми *пісня* – «невеликий ліричний вірш, поетичний твір, написаний у

музично-поетичному стилі» (СУМ VI: 544) – найвиразніше проступає в назвах таких поетичних циклів Лесі Українки, як: «Невільничі пісні», «Невольницькі пісні», «Пісні про волю», «Пісні з кладовища», а також у заголовках віршів «Пісня» («Чи є кращі між квітками...»), «Пісня» («Гей, піду я в ті зелені гори...»), «Граю, моя пісню», «Остання пісня Марії Стюарт», «Lied ohne Klang» («Пісня без звуку») та ін., у яких слово *пісня* або набуває інтегральної семи 'сукупність віршів', або у структурі його лексичного значення актуалізовано диференційну сему 'музично-поетичний стиль'. Утім, у лінійних контекстах ліричних творів ця семема, загалом звичаєсна для лексеми *пісня*, простежується не зовсім чітко. Пор.: *Он пісня з високого муру лунає. / По мурах одважний співець походить. / Поет не боїться від ворога смерти, / Бо вільная пісня не може умерти. / То ж він з ворогами і з лихом жартує / І вірші, мов легкі стрілки, гартує, / І кидає пісню в широкий простор; / Скрізь чутно її, на майдані і в полі, / Юрба перейма тую пісню, мов хор* (Поет під час облоги: 96). У процитованих поетичних рядках виділене повторюване слововживання відбиває зазначену семантику, певною мірою «підтримувану» синтагматичними зв'язками з лексемами *поет* і *вірш*, хоч у самому тексті твору «Поет під час облоги» воно фігурує і в первинному лексико-семантичному варіанті (ЛСВ) «словесно-музичний твір», і в значенні «колискова пісня», а також відлунює ЛСВ «вітальна нічна пісня» слова *серенада*.

У мові лірики та драматургії Лесі Українки категорію поетичної пісенності репрезентують й інші текстові лінгводиниці, дериваційно споріднені з лексемою *пісня*: *співати, співаний, співець, співецький, співочий* тощо. Специфічною рисою ідіолекту мисткині є ущільнення багатьох лінійних контекстів кількома спільнокореновими словами. Такий індивідуально-авторський прийом розглядаємо як *стилізацію* поетичного твору під власне словесно-музичний твір, наприклад: *Видно, правди не сховати, / Що не був співцем поет наш, / Бо зовсім не вмів співати. / Та була у нього пісня / І дзвінкою, і гучною, / Бо розходилась по світу / Стоголосою луною* (Давня казка: 302); *Не співайте мені сеї пісні, / Не вражайте серденька мого! / Легким сном спить мій жаль у*

*серденьку, / Нащо **співом** будити його? (Мелодії (2): 85); Чи не здається їм, що принесуть з собою / Новії, ще **не співані пісні**, / Що в краю темному, сповитому журбою, / Блиснуть **пісні**, мов блискавки ясні? (Поворіт: 140).*

Утім, семантичним дублетом лексеми *пісня* є лише слово *спів*, функціонально увиразнене в поезіях Лесі Українки в тих самих прямих (номінативних) і переносних (метафоричних) значеннях, що й *пісня*, пор.: *І вам згадається садок, високий ганок, / Летючі зорі, тиха літня ніч, / Розмови наші, **співи**, наостанок / Уривчаста, палка, завзята річ* (Товарищі на спомин: 98); *Так, була моя **пісня** палка. / Вислухала товаришка **спів**, / Мов троянда, уся паленіла, І слеза в неї в очах бриніла / Від гарячих, невтримливих слів, / І тремтіла подана рука... / Так, була моя **пісня** палка* (На вічну пам'ять листочкові: 109–110); *Сім струн я торкаю, струна по струні, / Нехай мої струни лунають, / Нехай мої **співи** літають / По рідній коханій моїй стороні. / І, може, де кобза знайдеться, / Що гучно на струни озветься, / На струни, **на співи** мої негучні* (Сім струн: 33–34) та багато ін. Появу додаткових метафоричних відтінків у значеннях дублетів *пісня* і *спів* найчастіше прогнозують синтагматичні зв'язки цих лексем з іншими слововживаннями. Зокрема, в останній ілюстрації важливу роль відіграє їхня сполучуваність із текстовими одиницями *струна*, *кобза*, *лунати*, *гучно*, *негучний*, що вияскравлюють сему «музичність» у структурі узвичаєного ЛСВ «ліричний твір, написаний у музично-поетичному стилі» лінгводомінант *пісня* і *спів*.

У поетичному дискурсі Лесі Українки лексема «*пісня*» нерідко набуває ознак *стилістем* – смислово навантаженої текстової одиниці, яка є наслідком індивідуально-авторської мовотворчості. Досліджуючи функціональну специфіку ключового слова в ідіолекті майстрині, переконуємося, що «релевантність семантики не обмежується лексичною семантикою» [Вежбицкая 1999: 263], оскільки в художньому тексті стилістично маркованими складниками можуть бути не лише письменницькі індивідуалізми (потенціалізми, оказіоналізми, оказіональні фразеологізми тощо), а й контекстуально зумовлені – оказіональні значення загальновідомих слів,

нашаровані на їхню узвичасну лексичну семантику. На нашу думку, для виявлення стилістичних компонентів у будові значень численних текстових словозближень, варто структурувати *семантико-асоціативне поле*, осередням якого у загалі художніх творів Лесі Українки є лексема *пісня* та семантично й дериваційно споріднені з нею лінгвооддиниці.

В індивідуально-авторській мовотворчості ключове слово *пісня* слугує лінгвостилістичним засобом оприявлення позитивних та негативних емоцій, почуттів і відчуттів. Воно виконує роль мовного регенератора важливих фрагментів із реального життя поетеси, відбиває її багатий внутрішній світ, виплеканий у спілкуванні з мудрими людьми, із первозданною природою, із книгами, із народними піснями та з класичною музикою. Саме тому семантичну структуру слова *пісня* найчастіше розширюють стилістично та смислово навантажені ЛСВ, які по-різному змінюють його внутрішню форму, постають основною причиною функціональної трансформації лексеми в стилістему.

Усвідомлення того факту, наскільки значущими є численні семантико-асоціативні зв'язки слова *пісня* з іншими близькозначними або зовсім не спорідненими лексемами, дає змогу кваліфікувати аналізовану стилістему як один із найважливіших текстоцентричних компонентів у поетичному дискурсі Лесі Українки. Виявленню схожості внутрішніх форм багатьох мовно-текстових одиниць може посприяти ще одна дослідницька процедура – визначення *лексико-тематичних ліній* із домінантою *пісня*, що забезпечують змістову зв'язність багатьох поезій у вертикальному контексті мовотворчості мисткині.

За нашими спостереженнями, в ІМКС Лесі Українки асоціативно найближчими є поняття «пісня» – «музика», «пісня» – «природа», репрезентанти яких становлять своєрідний смисловий каркас категорії «поетична пісенність». Мовні виразники цих понять пронизують вертикальний контекст усієї мовотворчості майстрині. Природно, що такі узвичаєні в музично-мистецькій сфері слова, як *мелодія*, *серенада*, *романс*, *арфа*, *ліра*, *кобза*, *сопілка*, *струна* тощо, які номінують музичні жанри, твори, інструменти, завжди органічно поєднуються зі словом

пісня, а в ліричних віршах Лесі Українки вони подекуди повністю розчиняються в його семантиці, заступаючи лексему *пісня* у значенні «поетичний твір». Наприклад: *Даремне хотіла я арфу свою почепити / На вітах плакучих смутної верби / І дати велику присягу, що в світі ніхто не почує / Невільничих співів моїх* (Ave regina!: 113); *До тебе, Україно, наша бездольная мати, / Струна моя перша озветься, / І буде струна урочисто і тихо лунати, / І пісня від серця полетиться* (Сім струн: 30) та ін.

У системі численних асоціативно зближених лінгвоодиниць – текстових репрезентантів понять «пісня» – «природа», стилістично найвиразнішими є атрибутивні словосполучення на зразок *лебедина пісня, жайворонкова пісня, солов'їний спів, пташиний хор*. Наприклад: *Невже отсих гір золота верховина / Для тебе сумна, мов тюремна стіна? / Замовкни ж ти, пісню моя лебедина, / Бо хутко порветься остання струна!..* (Зимова ніч на чужині: 127); *Я змаганням втомилась кривавим, / І мені заспівати хотілось / Лебединю пісню собі* (Мелодії (10): 88); *Не дивуйте, що серце так рв'яно, / Щиро прагне і волі, і діла, – / Чули ви, як напровесні рано / Жайворонкова пісня бриніла?..* (Напровесні: 39); *Пугача віщого крик – гук єдиний, / Діброва – німа. / Де ж соловейко? де ж спів солов'їний? / Ох, де ж він? нема!* (Співець: 45). У наведених контекстах відбито загальнономовне смислове навантаження фразеологізму *лебедина пісня*, що означає «чий-небудь останній, передсмертний твір або останній вияв таланту, діяльності» (СУМ VI: 544). Словосполучення *жайворонкова пісня* тут набуває символічного значення «воля», а текстова одиниця *спів солов'їний*, навпаки, втрачає семантичний компонент, що в її фразеологічно зв'язаному значенні зазвичай символізує рідну землю.

Слово *пісня* є стилістично маркованим і в інших лінійних контекстах, у яких воно асоціативно протиставлене або зближене з тими чи тими лексемами. Стилістема *пісня* концентрує семантичний простір багатьох творів Лесі Українки, а у вертикальному контексті авторської поезії вона виконує роль домінуючого складника лексико-тематичних угруповань «воля» – «неволя», «рідна земля» – «чужа земля»; «слово», «поезія», «творчість»; «пісня», «думка»; «братерство», «рівність», «воля»; «оптимізм», «надія»; «пісня», «сон»,

«фантазія», «мрія» тощо. Пор.: *Час, моя пісне, у світ погуляти, / Розправити крильця, пошарпані горем, / Час, моя пісне, по волі* буюти, *Послухатъ, як вітер заграв понад морем!..* (Граї, моя пісне!: 72) та *Де тії струни, де голос потужний, / де тее слово крилате, / щоб заспівали про се лихоліття, / щастям і горем багате? / Щоб понесли все приховане в мурах / геть на просторі майдани, / щоб переклали на людську мову / пісню, що дзвонять кайдани?* (Де тії струни: 213). У проілюстрованих поетичних рядках виділені слововживання семантично зближуються, набуваючи у своїх значеннях спільної семи, що відповідно символізує або волю, або неволю.

Досліджуючи функціонально-стилістичні особливості ключового слова *пісня* в поетичному дискурсі Лесі Українки, переконуємося, що всебічний аналіз релевантної лексеми потребує виявлення її національно-культурної семантики. Немає сумнівів, що стилітема *пісня* в індивідуально-авторській словотворчості символізує пісенність українського народу як найважливішу ознаку його прадавньої культури. В ідіолекті поетеси внутрішня форма слова наповнена смисловими відтінками, проєктованими й на світову пісенно-музичну культуру. Отже, *пісня* – це лінгвальний знак, у загальній семантиці якого органічно поєднуються мовні (лексико-стилістичні) та позамовні (культурні) значеннєві компоненти. У такий спосіб слово набуває ознак *лінгвокультуремі*, що потребує не лише текстового, а й позатекстового аналізу.

На нашу думку, стилістично марковане слово *пісня* трансформується в лінгвокультурему через те, що, по-перше, у низці поетичних творів Лесі Українки його внутрішня форма відбиває характер етномовних знаків народнопісенного всесвіту; по-друге, слововживання *пісня* концентрує афористично-змістову сутність авторських мудрослів'їв, які становлять смислово значущий сегмент лінгвокультурного універсуму.

Стилізація ліричних творів під народну пісню чи казку – це одна з найяскравіших особливостей ідіолекту Лесі Українки. Згадаймо щодо цього «Колискову», зокрема: *Місяць ясененький / Промінь тихесенький / Кинув до нас. / Спи ж ти, малесенький, / Пізній-бо час* (Сім струн: 31). Вірш давно

наспівують матусі своїм дітям, його текст – це вже народна пісня, яку загалом потрібно кваліфікувати як лінгвокультурему. Цілком співвіднесені з перлинами української етнокультури поема «Давня казка», драма-феєрія «Лісова пісня», фольклорно-міфологічні першооснови яких достатньо обґрунтовані науковцями.

Філософію мовомислення Лесі Українки втілюють численні афористичні висловлення, що закріпилися в лінгвокультурному всесвіті як класичне джерело для цитування. Багато відомих лінгвокультурем такого зразка містять у своїй змістовій структурі ключове слово *пісня* або споріднені назви: *Бажаю я скінчити так свій шлях, / Як починала: з **співом** на устах!* (Мій шлях: 42); *Інші будуть **співці** по мені, / Інші будуть лунати **пісні**, / Вільні, гучні, одважні та горді / Поєднаються в яснім акорді / І полинуть у ті небеса, / Де сіяє одвічна краса, / Там на їх обізветься луною / **Пісня** та, що не згине зо мною* (Зоря поезії: 139–140); *Так! я буду крізь сльози сміятись, / Серед лиха співати **пісні**, / Без надії таки сподіватись, / Буду жити! – Геть думи сумні!* (Contra spem spero!: 40) та ін.

Серед поетичних творів Лесі Українки функцію лінгвокультурем виконують ліричні вірші та сюжети, покладені на музику, – романси, хори й солоспіви, симфонії, опери та балети. Ще за життя мисткині їх виконували Соломія Крушельницька, Ганна Крушельницька, Денис Січинський, Григорій Алчевський та інші оперні співаки [Товтин]. Чудові романси на слова віршів Лесі Українки «Стояла я і слухала весну», «Дивлюсь я на яснії зорі», «Хотіла б я піснею стати» подарував українській музичній культурі К. Стеценко, геніальний композитор М. Лисенко поклав на музику поезію «Не дивись на місяць весною», «Похоронний марш», присвячений роковинам Т. Шевченка, тощо.

Творчість будь-якого геніального митця невмируща, якщо її добре знають і передають нащадкам та світові не менш геніальні шанувальники-творці. У своєму «Слові про Лесю» І. Драч переповів таку історію. У Лівійській пустелі один із туристів, високий ставний мужчина, попросив зупинити автобус і вийшов. Рішуче попростувавши піщаними хвилями, він зупинився біля піраміди і заспівав відомий романс на слова Лесі Українки. «Треба було мати такого тембру голос, щоб викликати

з пустелі душу поетеси і переконати вже не здивованих, але зачарованих випадкових супутників своїх в абсолютній необхідності такого виклику» [Драч 1983: 65–66]. Це був геніальний Борис Гмиря.

Саме так потрібно любити її – Лесю Українку!

Вежбицкая А. Понимание культур через посредство ключевых слов. Пер. с англ. А. Д. Шмелева под ред. Т. В. Булыгиной. Москва: Языки русской культуры, 1999.

Драч І. Ф. Слово про Лесю. *Духовний меч: Літ.-крит. статті та есе.* Київ: Рад. письменник, 1983. С. 65–74.

Кононенко Є. Співоча душа України (Маруся Чурай, Леся Українка, Ліна Костенко). *Герої та знаменитості в українській культурі.* Ред. О. Гриценко. Київ: УЦКД, 1999. С. 234–248.

Товтин Н. М. Нерозривний зв'язок життя і творчості Лесі Українки з музикою. URL: http://tovtin.blogpost.com/2014/12/blog-post_17.htm (дата звернення 25.10.2020).

Українка Леся. Твори: В 2 т. Т. 1: Поетичні твори; Драматичні твори. Київ: Наукова думка, 1986.

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

СУМ – Словник української мови: в 11 т. Київ: Наукова думка, 1970–1980.

REFERENCES

Vezhbickaja, A. (1999). Understanding cultures through keywords. Per. s angl. A. D. Shmeleva pod red. T. V. Bulyginoj. Moskva: Jazyki russkoj kul'tury (in Rus.).

Drach, I. F. (1983). A word about Lesya. *Spiritual Sword: Literary Critical Articles and Essays.* P. 65–74. Kyiv: Rad. Pysmennyk (in Ukr.).

Kononenko, Ye. (1999). Singing soul of Ukraine (Marusia Churai, Lesia Ukrainka, Lina Kostenko). *Heroes and celebrities in Ukrainian culture.* Red. O. Hrytsenko. P. 234–248. Kyiv: UTsKD (in Ukr.).

Tovtyn, N. M. The inseparable connection of Lesya Ukrainka's life and work with music. URL: http://tovtin.blogpost.com/2014/12/blog-post_17.htm (date of application 25.10.2020) (in Ukr.).

Ukrainka Lesia (1986). *Works: In 2 vols. Vol. 1: Poetic works; Dramatic works.* Kyiv: Naukova dumka (in Ukr.).

LEGEND

SUM – Dictionary of the Ukrainian language (11 vol.) (1970 – 1980).
Kyiv: Naukova dumka (in Ukr.).

Статтю отримано 10.12.2020

Nataliia Holikova

THE LINGUOCULTUREME OF “SONG” IN THE POETIC DISCOURSE OF LESIA UKRAINKA

The article examines the functional and stylistic features of the linguocultureme of “song” in the idiolect of Lesia Ukrainka. It is emphasized that in the analyzed poetic discourse the word “song” is a key, stylistically marked component, which testifies to the relevance of semantics in the field of Ukrainian song and music culture. The branched semantic structure of the keyword in the language of various genres of poetic works of the writer, which consists of common and contextually determined lexical-semantic variants, is traced. The specificity of the symbolic meanings of the keyword “song” is substantiated, the basis for which are often folk poetic sources. Lexical-thematic lines with a dominant “song” are determined, which provide semantic coherence of poems in the vertical context of Lesia Ukrainka’s language creation. Among the main representatives of the textual integrity of the studied poetic and dramatic works such semantic-thematic oppositions and associative convergences as: “word” – “music” are actualized; “will” – “bondage”; “native land” – “foreign land”; “word”, “poetry”, “creativity”; “song”, “thought”; “brotherhood”, “equality”, “will”; “optimism”, “hope”; “song”, “dream”, “fantasy”, “dream”, etc. The semantic-associative field is structured and described, the center of which is the token “song” and derivations related to it. Linguocultureme «song» is analyzed as one of the key tectocentric components of the linguocognitive space of language creation of Lesia Ukrainka, which reflects the basic principles of organization of the national linguistic and cultural universe in general and its verbal and musical sphere in particular.

Keywords: song, key words, style word, linguocultureme, semantic structure of the word.